

OBRTNIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“
Uprava: Ljubljana, Wolfova 12. (Marn Josip.)
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.—
Telefon 38-49. posamezna številka . . . 2:50

V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto X.

Ljubljana, dne 3. februarja 1941.

Štev. 1.

Po desetletni borbi dobimo samostojno obrtno zbornico v Ljubljani

Pretekli teden je med prvimi prinesel „Slovenec“ objavo uredbe ministrskega sveta, da se končno ugotovi želja obrtništva Slovenije s tem, da se ustanovi samostojna obrtna zbornica v Ljubljani.

Z ustanovitvijo obrtne zbornice v Ljubljani, je zaključena prva etapa dolgotrajne in žilave borbe, za katero je obrtništvo doprineslo velike žrtve, ker se je moralo boriti ne samo v obrtniških vrstah, temveč tudi s sovražniki za močnimi utrdami. Toda ni nam žal borbe, kajti ideja, ki smo jo započeli pred 10 leti in jo razširjali navzlic vsem umetnim oviram, je postala sedaj stvarnost, ter so s tem ovržene vse trditve onih, ki so vedno obrtništvo zbegavali z neresničnimi zakonskimi določbami, češ da obrtni zakon ne daje več zakonske možnosti za ustanovitev samostojne obrtne zbornice v Ljubljani. Vsa izbegovanja pa niso mogla odvrniti slovenskega obrtništva od te ideje, ker smo jim dokazali, da njih trditve ne odgovarjajo resnici.

Popolnoma napačna je trditev pisca v „Slovenskem narodu“ z dne 24. t. m., češ da se je z ustanovitvijo obrtne zbornice ustreglo le manjšini obrtništva. V informacijo piscu te objave moram izjaviti kot dober poznavalec tega vprašanja, da je bila zahteva ogromne večine obrtništva za samostojno obrtno zbornico, kar je dokazalo na številnih obrtniških zborovanjih, na katerih je bilo obrtništvu omogočeno svobodno izražanje o sistemu zbornic in je le majhen del, neodločnih ali odvisnih obrtnikov nasedel neresničnim poročilom za govornikom skupnih zbornic.

Po spoznanju l. 1930., ko sem uvidel, da se v skupni zbornici ne ščitijo obrtniški interesi tako, kakor bi bilo potrebno, sem bil glavni iniciator tega pokreta, najprej na čelu združenja, ki mu pripadam, nato v okviru pripravljalnega odbora za ločene zbornice, dalje pri Zvezi obrtnih združenj in slednjič na čelu Društva jugoslovanskih obrtnikov, pod katerim okriljem in organizatorično vztrajnostjo se je seznanilo najširše obrtništvo s to idejo. Zahteve po samostojni obrtni zbornici niso mogli zatreti več nobeni zunanji vplivi, in so se v zadnjem času našemu gibanju pridružili celo oni, ki so bili dolga leta zagri-

zeni zagovorniki skupnih zbornic, in mislim, da so danes prav redki, ako jih je še sploh kaj, da ne bi vsaj tiho odobravali te vladine odločbe, razen v kolikor se jim ne gre zgolj radi prestižnih razlogov.

Prepričan sem, da ako bi ta zadeva ne prihajala prav v tem težkem svetovnem gospodarsko-političnem položaju, da bi bilo obrtništvo še z mnoga večjim veseljem sprejelo to vest, kakor jo je tako. Toda mirno pa lahko trdim, da celokupno obrtništvo brez razlike z zadovoljstvom sprejema ta vladni sklep na znanje, pri čemer gre brez dvoma velika zasluga lokalnim merodajnim faktorjem in pri tej priliki ugotavljam, da ko sem pred leti večkrat na čelu delegacij v Beogradu pri raznih g. ministrih interveniral glede obrtne zbornice v Ljubljani, nam je vsak teh gospodov izjavil: *Donesite mi pristanak Vaših merodajnih političkih faktorja, i ja ću odmah podneti ovo rešenje ministarskom savjetu.* In kakor sedaj vidim, naši su politički faktori na to pristali, i ovo rešenje bilo je primljeno od ministarskog savjeta.

Pri tem pa ni brez omalovaževanja prezreti one obrtniške skupine, ki se je ločila od Društva jugoslovanskih obrtnikov, ostala pa je zvesta ideji za samostojno obrtniško zbornico ali z drugo besedo rečeno, kar smo skozi leta širili in sejali, je ona skupina tudi potem, ko se je ločila, to polje obdelovala in gnojila tako, da so merodajni faktorji ob dozoritvi dali pristanek na žetev.

Torej, kakor vidimo bode obrtna zbornica v najkrajšem času ustanovljena in s tem je narejen za organizacijo obrtništva velik korak naprej. Če bodo šla naša oblastva tudi v nadaljnji organizaciji obrtništva tako na roko, bode tudi obrtništvo napram njim in merodajnim faktorjem znalo to ceniti in upoštevati.

Nekateri bodo mogoče mislili, da je sedaj z ustanovitvijo obrtne zbornice stvar opravljena, toda ni tako. Ne zadostuje, da se zgradba dovrši samo do strehe, temveč jo je treba dovršiti in opremiti tudi notranje, sicer je investirani kapital mrtvo naložen. Treba bo zbrati vse sile, da bode organizacija zbornice izvedena tako, da

Uredba

o ustanovitvi Obrtniške Zbornice v Ljubljani in spremembi ter dopolnitvi

UREDBE O TRGOVINSKIH,
INDUSTRIJSKIH IN OBRTNISKIH
ZBORNICAH.

Na podstavi čl. 1. uredbe o spremembah obstoječih predpisov in izdaji novih je ministrski svet na predlog ministra trgovine in industrije predpisal gornjo uredbo, ki se glasi:

Čl. 1. Za zastopanje, zaščito in pospeševanje gospodarskih interesov v zvezi z obrtjo se ustanovi v Ljubljani Obrtna zbornica. Uredba o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah od 3. avgusta 1932 z vsemi svojimi spremembami in dopolnitvami bo veljala tudi za to zbornico, kolikor s to uredbo ni drugače predpisano.

Področje Obrtne zbornice v Ljubljani obsega vse področje dosedanje Zbornice za TOI v Ljubljani.

Čl. 2. Odstavek 1., § 4. uredbe o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah od 3. avg. 1932., ki je bil spremenjen z uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah od 22. maja 1940, se spremeni tako, da se v točki 7. zamenja besedilo „Trgovinska, industrijska in obrtna zbornica“ z besedilom „Trgovinsko-industrijska zbornica“. Na koncu odstavka pa se za točko 14. doda nova točka, ki se glasi: „15. Obrtna zbornica v Ljubljani s področjem označenim pod 7.“ (Ta sprememba pomeni, da se z ustanovitvijo Obrtne zbornice spremeni dosedanja Zbornica za TOI v Trgovinsko-industrijsko zbornico).

Čl. 3. V roku 15 dni od dneva objave te uredbe bo minister za trgovino in industrijo postavil Trgovinsko-industrijski zbornici in Obrtni zbornici v Ljubljani predsednika, podpredsednike in svetnike začasnih svetov. Če se izkaže potreba, se lahko postavljene osebe razrešijo dolžnosti ter na njihovo mesto postavijo druge.

Naloga začasnih svetov je, da izdajo nove statute zbornic, da pripravijo vse potrebno za likvidacijo materialnih in osebnih odnošajev dosedanje Zbornice za TOI, da to likvidacijo izvrše in da opravijo vse ostale posle, ki spadajo v delokrog zbornic.

Čl. 4. Za likvidacijo osebnih in materialnih odnošajev Zbornice za TOI veljajo predpisi §§ 38. in 39. uredbe o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah z naslednjimi spremembami:

1. Novi zbornici sta dolžni prevzeti osebje dosedanje Zbornice za TOI. S sporazumom med predstvom Trgovinsko-industrijske zbornice in predstvom Obrtne zbornice bo določeno, kakšen del

bode ustrezala v celoti obrtniškim težnjam. V novi obrtniški zbornici se mora uvesti sistem dela, odgovornosti in dolžnosti za koristi obrtništva, za kar je zbornica namenjena. Nova obrtna zbornica ne sme biti ustanova, v katero bi moralo obrtništvo kleče prihajati, kakor v tuji dom, zbornični svet pa, da bi se imenoval po predlogih zborničnih nastavljenecov, ker tako zastopstvo gotovo ni v stanju zastopati v polni meri obrtniških interesov.

V zvezi z ustanovitvijo obrtne zbornice bode brez dvoma potrebna dokončna reorganizacija Združenj, katera pa naj se izvrši v soglasju in sodelovanjem zborničnega sveta z Združenji. Le taka organizacija bode uspešna, trajna in za obrtništvo koristna, saj imamo vendar skušnje iz preteklosti, da se brez sodelovanja obrtništva ne da ustanavljati obrtniških organizacij.

Z ustanovitvijo zbornice pa prihaja zelo važno vprašanje, kar že sama uredba določa, t. j. delitev premoženja sedanje skupne zbornice. Za delitev pa smatram, da bi bilo v oceno vzeti malo več, kakor za pet let nazaj, na podlagi vplačanih prispevkov, ker je verjetno, da je v prejšnjih letih obrtništvo mnogo več plačevalo, kakor pa sedaj, prejelo pa dosti manj, posebno dokler ni prišla v zvezi z našim pokretom razgibanost med obrtništvo. Poleg navedenih činjenic pa je treba imeti pred očmi, da je obrtništvo mnogo prispevalo k premoženju skupne zbornice na indirektnen način, kar iz računov in knjig ne bo mogoče ugotoviti in zato bode naloga bodočega zborničnega sveta, da bodo znali ugotoviti pravilno oceno in doseči delež, ki bode stvarno odgovarjal obrtništvu.

Poleg zbornice pa ni nič manj važno vprašanje lastne strehe in s tem nastaja tudi nujno vprašanje obrtniškega doma v Ljubljani. Smatram, da nas navzlic težkim časom ne sme prav nič zadrževati in da moramo pristopiti takoj k akciji za zgradbo obrtniškega doma, katerega streha mora biti tako obširna, da bode pod njo prostora za vse obrtniške organizacije, ki so potrebne na sedežu zbornice. To so: Obrtna zbornica, združenja, urad za pospeševanje obrti, prostovoljne organizacije, pri katerih bode morala enkrat prodreti obrtniška strokovna zavest, tako da bo prišlo do spojitve vseh teh frakcij, kakor sem že svoječasno napisal v našem listu, pri kateri priliki bode morala vsaka organizacija v blagor skupnosti obrtništva nekaj žrtvovati, posamezniki pa se malo brzdati in podrediti obrtniški volji parlamentarnim potom. Enako spada pod to streho tudi Obrtna banka (Zanatska), skratka vse obrtniške organizacije in ustanove, tako da bode vsak obrtnik in tudi drugi lahko našel organizacijo, ki jo bode iskal. Zaradi navedenih dejstev se ne sme prenehati in se zadovoljiti s kakim skrpucalom, ki bi ga pozneje ne mogli več popraviti, zato je naloga nas vseh, da se pravilno prične graditi pri temelju.

V glavnih obrisih sem s tem navedel nekatera vprašanja, ki so zvezana z ustanovitvijo obrtne zbornice v Ljubljani, katera vprašanja so vsa izvedljiva pri dobri

volji in malo požrtvovalnosti, z odpovedjo osebnih koristi. Dejstvo pa je, da bode to mogoče izpeljati samo tedaj, ako bode prevladala treznost in preudarnost, katera bi lahko omogočila sodelovanje vseh treh organizacij, sicer različnih naziranj, končno pa le z enakim ciljem t. j. izboljšati obrtniško gospodarski položaj, tako bi vsaj moralo biti. Neizpodbitno pa je, četudi sedaj ne bode prodrla razsodnost, da ena frakcija tej nalogi ne bo kos, kajti če hočemo imeti popolno obrtno zbornico, obrtni dom in obrtniške organizacije, bo potreba veliko dobre volje, celokupne požrtvovalnosti in tudi materialnih žrtev, enako pa bomo potrebovali še nadaljnje podpore oblasti in merodajnih faktorjev. Sadovi uspehov pa bodo v korist in ponos nam samim ter tudi onim, ki nam bodo pri tem delu pomagali in stali ob strani.

Pičman Lovro.

nameščencev dosedanje Zbornice za TOI bo prevzela Obrtna zbornica. Če ne pride do sporazuma bo o tem odločal ban dravske banovine.

2. Obrtna zbornica v Ljubljani ne bo izjemno od določb 11. točke §§ 394. Obrtnega zakona dolžna imeti pokojninski sklad za svoje uslužbenke in bo morala svoje uslužbenke zavarovati pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani.

Čl. 5. Ta uredba stopi v veljavo z dnem objavljenja v „Službenih Novinah“ in dobi obvezno moč v 15 dneh.

M. s. br. 79

18. januarja 1941. — Beograd.

Uredba je objavljena v „Službenih Novinah“ kr. Jugoslavije št. 20, z dne 28. januarja 1941.

**Naročajte in redno
plačujte „Obrtnika“**

Iles

v korist socialnih namenov obrtniškega doma na Govejku pri Medvodah, priredi
DOM JUGOSLOVANSKIH OBRtnIKOV
r. z. z o. z.

v Kazini v soboto 8. II. 1941
Pričetek točno ob 20. uri

Borba za obrtniško samostojnost 1928 - 1941

Trinajst let je sicer za zgodovino kratka doba, toda za vprašanje rešitve problema, ki zadeva ožji krog nekega stanu, kakor smo to obrtniki, za majhno področje pa pomeni to dolgo dobo, dobo, ki ni bila konstruktivna za obrtniški stan, katere ne bo mogoče nadoknaditi, niti zamašiti vrzeli, ki je nastala s tem.

V naši državi smo imeli raznoliko zakonodajo tudi v pogledu gospodarstva. Da se je temu odpomoglo, se je kmalu pričelo delati na enotni zakonodaji poleg drugih zakonov tudi na obrtnem zakonu. Vprašanje tega pa je seveda živo zanimalo tudi slovensko obrtništvo, ki se je pri delu za enotno zakonodajo seznanilo z dobrimi in slabimi stranmi gospodarske zakonodaje v ostalih pokrajinah naše države. Pri tem smo slovenski obrtniki kmalu ugotovili dobro stran in pomen samostojnih obrtnih zbornic, kakršne so na področju bivše Srbije že od l. 1910. To dejstvo je pri bivši Zvezi obrtnih zadrug za bivšo Kranjsko v Ljubljani l. 1928. odprlo vprašanje osamosvojitve slovenskega obrtništva v svoji vrhovni ustanovi Obrtni zbornici. Že tedaj so se predstavniki prisilnih zadrug na tem področju po svojih organih, upravnih odborih v ogromni večini izjavili za samostojno obrtno zbornico. Ker je bilo to glasovanje nepristransko izvršeno samo v okvirju obrtništva samega, je dokazalo to zdrav smisel in zavest obrtništva, upoštevajoč razmere in željo po dvigu obrti pod okriljem svoje samostojne ustanove. Toda to ni bilo prav drugim gospodarskim stanovom pri nas, kateri so pod zaščito skupne zbornice za TOI v Ljubljani in njenega vodilnega uradništva storili vse, da ne bi ta izraz obrtništva obveljal. Žalostno dejstvo je, da so to početje podprli celo nekateri obrtniški voditelji, čeprav so mislili

drugače ter tako skočili v hrbet samozavestnemu in odločnemu obrtništvu.

Baš dejstvo, da so se našli taki obrtniki, ki so preko noči menjali svoja mnenja, je na nasprotni strani združilo vse zavedne obrtnike, da so se z gnusom obrnili proč in nadaljevali, podprti z goraj omenjenimi sklepi delo za Obrtno zbornico. Do dejanskega razkola je prišlo leta 1931., ko je druga skupina prevzela v svoje roke parlamentarnim potom z odločitvijo večine delegatov obrtniških zadrug, Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani. Ta je pod vodstvom tovarišev Pičmana, Mihelečiča st. in drugih uglednih obrtnikov vodila naprej odprto borbo, toda privrženci skupne zbornice so uspeli protizakonito s pomočjo takratnih oblastnikov in politikov ukiniti delovanje te Zveze samo zato, ker ni bila v rokah pristašev skupnih zbornic. Dekret o tej nasilnosti nosi podpis bivšega podbana dr. Pirkmajerja. Zvezi je bil postavljen likvidator, ki je ukrepal vse po svoje in s pomočjo oblasti tudi ignoriral vse, kar je zakonito Zvezino načelstvo sklenilo. (Likvidator je bil pokojni črkoslikarski mojster Pristou Filip st.). Namen nasilne likvidacije Zveze je bil v tem, da se dobi to v roke, saj je bil „Obrtni vestnik“ lastništvo do polovice od Zveze obrtnih zadrug in do polovice od Obrtniškega društva v Ljubljani, kateri organizaciji pa sta bili v rokah Pičmanove skupine, ki je imela tako tudi svoj časopis „Obrtniški vestnik“. S pomočjo oblasti potom političnih zvez se je tedaj posrečilo najprej odvzeti naši skupini Zvezo obrtnih zadrug nato pa v januarju 1932 še Obrtniško društvo, pri katerem so po glasovanju odločili v prid Rebekove skupine neobrniki. Tedaj je na tem občnem zboru pripomnil sedaj že pokojni ugledni član skupine g. Rebeka v

razgovoru, ki ga je slišal nek naš tovariš, da bo društvo Pičmanu vzeto, pa čeprav s pomočjo oblasti. Zato je razumljivo, da smo raje popustili in je tako prešel v popolno razpolaganje g. Rebeku „Obrtniški vestnik“.

Te razmere so tako vplivale na skupino tovariša Pičmana, da se je takoj sestavil pripravljalni odbor za ustanovitev Društva jugoslovanskih obrtnikov na čelu s pokojnim tovarišem Mihelčičem st., ki je po odobritvi pravil sklical kmalu občni zbor ob ogromni udeležbi obrtniškega, na katerem je bil izvoljen za predsednika tovariš Pičman, ki je še danes na tem položaju po reorganizaciji DJO na čelu Osrednjega DJO in ljubljanske podružnice. V zvezi s tem je bilo misliti tudi na svoje stanovsko glasilo, katerega je pričelo izdajati posebno poverjenišvo, kot glasilo jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine. Društvo jugoslovanskih obrtnikov je zavzelo širok razmah ter postalo kmalu po organizatorični sposobnosti, številu organizacij in delu vodilna obrtniška prostovoljna organizacija.

Novi obrtni zakon, ki je izšel meseca novembra 1931, pa je v vprašanju sistema obrtnih zbornic pustil odprto vprašanje sistema oblike gospodarskih zbornic, to je seveda zelo razgibalo ponovno vrste slovenskega obrtništva, ko so se pričela glasovanja na občnih zbora zadrug. Toda tedaj so imeli nasprotniki Obrtne zbornice v rokah ves aparat skupne zbornice za TOI, oblast in odločilne politike, kar vse je ustvarilo pri teh glasovanjih mučno atmosfero in so se izsiljevala glasovanja v prilog skupne zbornice. Pomniti je namreč treba, česar tudi nikdar ne bomo pozabili, kar mora ostati tudi zapisano, kot zgodovinsko dejstvo, da so se glasovanja za sistem zbornic in v prilog skupne zbornice vršila pod grozovitim terorjem in šikanami ob prisotnosti oblastnih zastopnikov ter žandarjev, na katerih so imeli glavno besedo in sugestivno odločujoč vpliv uradniki skupne zbornice za TOI. Zastopnikom našega pokreta ni bilo dovoljeno v največ primerih govoriti in pojasniti obrtništvo pomen samostojnih obrtnih zbornic za obrtništvo, kar je seveda odločilo glasovanja v nekaterih primerih pod takimi pogoji in pod takimi okolnostmi v prilog skupne zbornice.

Zavedajoč se krivic in nasilja je obrtništvo vztrajno ponavljalo zahtevo po samostojni zbornici, kar se je pokazalo tudi v tem, da so ob priliki volitev v preustrojena združenja iz bivših zadrug prišli v največ primerih v uprave pristaši samostojne obrtne zbornice, kateri so tudi s svojim pozitivnim delom pokazali smisel za napredek in uspehe obrtništva. Te uprave so v korist združenj dokazale, da obrtništvo misli samostojno in so tudi kasneje na občnih zbora ali sejah uprav dokazale, da so bila nasilno izvršena svoječasna glasovanja za sistem zbornic potvorba.

Kljub razmeram, ki so vladale, pa so se leta 1936. izvedle v tem razdobju borbe za samostojno obrtno zbornico, volitve v skupno zbornico za TOI, kjer je nastopilo obrtništvo z dvema listama. Pokret društva jugoslovanskih obrtnikov s samostojno listo proti združenim nasprotnikom Rebekove obrtniške skupine, zvezanim z novo skupino slovenskih obrtnikov, ki se je večinoma rekrutirala iz bivših članov DJO. Ta druga skupina združena proti DJO je bila prav za prav politična obrtniška formula JRZ + JNS = obrtni odsek zbornice za TOI, ki je seveda uživala tudi podporo oblasti in obeh političnih vodstev. Zaradi sistema, ki se je združil proti DJO in protizakonitosti

pod plaščem navedene formule, se je zgodilo, da je DJO prišlo v zastopstvo obrtnega odseka za TOI dejansko z enim predstavnikom, čeprav je celokupno doseženo število glasov kazalo za razmere povsem drugačno sliko. Prepovedana so nam bila volilna zborovanja, protizakonito razpuščena organizacija DJO vse tik pred volitvami, kar vse pa je kljub temu dalo gospodarski nepolitični listi DJO sijajen rezultat. Kakor smo pokazali še pred volitvami v obrtni odsek za TOI se je tudi pozneje zgodilo, da politična formula ni držala in da se v skupni zbornici tudi potem ni dalo za obrtništvo pozitivno delati in dosegati uspehov. Vse to je privedlo v mesecu avgustu 1940 do razpusta skupne zbornice za TOI ter po vztrajni zahtevi večine slovenskega obrtništva in njega organizacij do ustanovitve Obrtne zbornice za Slovenijo, katere ustanovitev je predpisana z uredbo v št. 20 Službenih novih kraljevine Jugoslavije z dne 28. januarja 1940.

Če pogledamo nazaj v čas trinajstletne borbe in naporov ugotavljamo, da smo se marsikaj naučili in ponavljamo, da so in morajo biti obrtniške organizacije le domena obrtniškega stanu, nikakor pa ne predmet, ki bi ga lahko politiki ali politične stranke izrabljali. Dolžnost oblasti, političnih strank in političnih osebnosti je, da obrtniškim težnjam in zahtevam ugođe, za kar bo obrtništvo tem faktorjem vedno hvaležno, ker končno je obrtništvo konstruktiven del naroda, ki ga je treba vedno in povsod podpirati po njegovih lastnih težnjah.

Delo, ki ga je opravilo pri tej borbi Društvo jugoslovanskih obrtnikov in vsi, ki so se temu kasneje pridružili, je rodilo uspeh. Ne smemo pa pozabiti, da so baš vodstvu pokreta za samostojno obrtno zbornico stali tesno, moralno in materialno ob strani tovariši srbski in hrvatski obrtniki v nedeljeni meri posebno z iz-

dajo posebnih izdaj „Zanatlije“, „Obrtniškega vjesnika“ in „Neodvisnega obrtnika“, kakor tudi z vsemi pojasnili ter razlago in pojasnili na številnih zborovanjih. Vsem tem velja bratska obrtniška zahvala, kajti s to pomočjo smo mogli uspešno pripraviti slovenske obrtniške vrste na samostojno obrtno zbornico.

Preko vseh tožba, sodb, cenzure lista, denarnih kazni, preganjanj in osebnih škod ter preko nezakonitih razpustov prisilnih in prostovoljnih organizacij, kamor spada posebno DJO, se je misel po osamosvojitvi obrtništva uveljavila tudi pri drugih, ki so bili včasih naši nasprotniki, da smo prišli končno do Obrtne zbornice. Obrtništvo DJO je ostalo neizpremenjeno na svoji liniji, mnogi so sicer klonili kakor koli, toda jedro je pri nas ostalo zdravo in bo ostalo tudi na razpolago vsem dogodkom, ki jih bo prihodnost terjala od obrtništva. V novi Obrtni zbornici naj se zbero predstavniki obrtništva po obrtniških sposobnostih in zmožnostih ne glede na politična opredelenja, kajti Obrtna zbornica bo imela uspeh in tudi zadovoljila obrtništvo le, če bodo vsi njeni funkcionarji pred vrati te pozabili na svoje privatne posle in politično opredelenje ter se vsi našli pri delu za dvig obrtništva le samo kot obrtniki. To želimo Obrtni zbornici na pot po kratkih obrisih borbe.

Gornje priobčujemo samo radi ugotovitev kot zgodovinske podatke, s kakšnimi težkočami je bil pokret za priobčitev samostojne obrtne Zbornice v Ljubljani zvezan in pričakujemo, da bo z ustanovitvijo Obrtne zbornice nastala složnost med slovenskim obrtništvom in boljša bodočnost za dobrobit celokupnega obrtništva.

Spominjajte se ob vsaki priliki našega glasila „OBRTNIK“ s prostovoljnimi prispevki!

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije a. d.

Podružnica Ljubljana

Gajeva ulica 6.

Telefon štev. 20-30

Centrala Beograd

Glavna podružnica ZAGREB

Podružnica Sarajevo

Delniška glavnica din 75.000.000.—

Udeležba države din 30.000.000.—

Rezervni fond nad din 5.000.000.—

Podeljuje obrtnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoče račune in posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev.

Sprejema od vsakogar vloge na hranilne knjižice in tekoče račune po najugodnejšem obrestovanju.

Upravlja imovino in fondse obrtniških ustanov in organizacij.

Izdaja garancijska pisma za licitacije.

Izvršuje najkulantneje vse ostale bančne posle.

Obrtniki! V Vašem lastnem interesu je, da vse svoje denarne posle izvršujete potom svojega denarnega zavoda.

PLAČILO NAROČNINE.

Blagovolite poravnati zaostalo naročnino! Naše glasilo je odvisno od rednega plačila naročnine, zato poravnajte Vašo obveznost čimprej!

POSETITE DOM JUGOSL. OBRTNIKOV NA GOVEJKU.

Prijazna izletniška točka za celodnevne in poldnevne izlete. Dom je trajno oskrbovan s kurjenimi sobami. Smuški tereni. Pojasnila daje pisarna Doma, Ljubljana, Wolfova ul. 12, tel. 38-49.

PLES DJO 8. II. KAZINO

Poslanstvo časopisa „Obrtnik“

Marsikdo se je gotovo čudil našemu molku, ko naš list nekaj časa sem ni izšel. To so narekemale razmere v kakršnih se nahajamo glede na svetovni položaj, pa tudi dejstvo, ker je naš pokret v zadnjem času z rezervo spremljal vse dogodke, zadevajoče obrtniško glavno vprašanje. Tudi materialen položaj ni „Obrtniku“ nič boljši, kakor ostalim stanovskim časopisom, saj je „Obrtnik“ neodvisno stanovsko glasilo, osnovan na materialni in moralni požrtvovalnosti zavednih obrtnikov, podpiran z naročniki, ki se zavedajo svoje dolžnosti z rednim plačilom naročnine. Malenkostne javne podpore, ki jih je v teku svojega obstoja naše glasilo prejelo, so minimalne spričo dejstva, da je drug obrtniški tisk prejel znatnejše vsote ter bil podprt tudi drugače s strani ostalih činiteljev.

Pravo ledino pa je naše glasilo le izoralo ter vzgojilo v slovenskem obrtništvu pravi čut obrtniške samozvesti po neodvisnosti, ki je po dolgih letih borbe zmagala nad vsemi krivicami, ki so se godile obrtništvu s tem, da se ga je celo nasilno prikrajševalo pri njegovih najosnovnejših državljanskih pravicah. Zvest pomočnik v borbi za te najosnovnejše pravice je bil „Obrtnik“, ki je spremljal vse dogodke od časa najhujših borb za osamosvojitve slovenskega obrtništva v svoji samostojni obrtni zbornici pa do danes, ko je ta postala dejstvo. Mnogo stvari nam bo tako ohranjenih v obrtniški zgodovini na čase teh borb, ki jih ni povzročilo obrtništvo, temveč so bili inspirirani drugje. Še več dejstev pa bi bilo ohranjenih, če bi lahko vse napisali in mogli, kar se je dogajalo in kakršne žrtve so bile terjane od obrtništva. Zvest, da smo v tej borbi vodili baš s časopisom mi glavno vlogo je naša, ker smo ponosni nanjo preko vseh nevšečnosti, ki so se dogajale, ugotavljajoč, da je seme sejano potom tega časopisa v glavnem pripomoglo do sicer pozne, toda vseeno plodonosne žetve.

Poslanstvo neodvisnega „Obrtnika“, kot bojnega sredstva poleg drugih pripomočkov je v veliki meri izoblikovalo po preroditvi dušo slovenskega obrtnika, katere izraz se ni mogel več potlačiti ali drugače preusmeriti, kakor so to narekemale naravne potrebe. V našem delu smo našli vedno pomoč najširših plasti obrtništva, kjer smo tudi črpali vire svojemu pisanju in smeri, ki je ostala neizpremenjena skozi vse življenje tega časopisa.

Ob priliki, ko je naše delo k osamosvojitvi obrtništva v svoji obrtni zbornici, prejelo vidnega izraza, se obračamo na vse svoje naročnike, sodelavce, pisce in vse, ki so nam kakor koli doslej izkazovali priznanje, naj se sedaj tudi oddolžijo „Obrtniku“ s tem, da se ga spomnijo z gmotno podporo in naj bi bilo število obrtniških tovarišev čim večje, ki se zavedajo tega poziva za prispevek v tiskovni sklad. Podprite „Obrtnika“ pri njegovem delu in dajte mu priznanje ob tej priliki, ko se ustanavlja Obrtna zbornica ter naj velja poziv, vsak obrtnik prispeva poleg točnega plačila naročnine tudi poseben znesek v spomin na to dejstvo za tiskovni sklad.

Tov. Vilar Karol 50 letnik

Pred nekaj dnevi je praznoval naš obrtniški tovariš, slaščičarski mojster in predsednik podružnice DJO v Logatcu Vilar Karol svojo 50 letnico. Hkrati je bil to tudi družinski praznik slavljenca 25 let-

nica poroke. K čestitkam se pridružuje tudi naš list, katerega naročnik in vneti pobornik našega pokreta je tov. Vilar od njega izhajanja z željo, da nam usoda slavljenca ohrani še dolgo vrsto let v korist obrtniškemu stanu, njega organizacijam in družini.

Spominu Engelberta Franchettija

Meseca novembra 1940. je preminul v Ljubljani v starosti 69 let brivski mojster in obrtniški organizator g. Engelbert Franchetti.

S pokojnikom je odšla v večnost osebnost, katere ime bo ostalo nepozabljeno v

Za zimsko pomoč

Osrednje društvo jugoslovanskih obrtnikov je prejelo okrožnico Akcijskega odbora za zimsko pomoč v Ljubljani, katera akcija je pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vis. kneginje Olge. V tem odboru sodelujejo ugledni zastopniki številnih korporacij in organizacij na čelu z županom mesta Ljubljane. V okrožnici se apelira na obrtništvo, da po svojih močeh čim izdatneje podpre in pripomore k uspehu te akcije.

Obrtništvo samo uvideva, da je glede na izredne čase, v katerih se nahajamo, ta socialna akcija tem potrebnejša, ker je mnogo družin, ki jim redni zaslužek ne nudi zadostnih sredstev za preživljanje, pri čemer so najbolj prizadeti brezposelni.

Ker je obrtništvo vedno rado sodelovalo pri vseh koristnih akcijah, priporočamo najtopleje, da po svojih gospodarskih možnostih čimbolj to socialno akcijo podpre s primernimi nakazili, katera naj se pošiljajo na Akcijski odbor za zimsko pomoč v Ljubljani.

Osrednje društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani.

zgodovini slovenskega obrtništva. Mlad je pričel g. Franchetti orati ledino za obrtniški stan, njega preroditev, kulturni dvig in smisel za pomen obrtniških organizacij. Več ali manj so njegove zamisli bile izvedene, posebno v smeri prisilnega organiziranja obrtništva v skupne ali strokovne zadruge, katerim je postavil trdno vez z ustanovitvijo Zvez obrtnih zadrug. Dovzeten za vse dobro je povsod prijel za delo, kjer je bilo potrebno, zaradi česar je tudi zastopal obrtništvo v javnih ustanovah in pri oblasteh, kjer je vedno zastavil svoje tehtne besede za obrtniški stan. Škoda je le, da ni uspel v mnogih načrtih, katerih dejstva bi bila danes za obrtništvo pomembna pa tudi življenjsko važna.

Spominjam se iz raznih razgovorov s pokojnikom v zadnjem času njegovega življenja, da je bil večkrat pri svojem delu razočaran prav od ljudi, ki jih je prav za prav sam vzgojil in od katerih je še posebno doživel razočaranja. Razumljivo je tudi, da je v teku 35 letnega javnega delovanja doživel marsikdaj tako lepe uspehe za obrtništvo, kakor tudi razočaranja in bridkosti, ki pa so vedno. O umetno-obrtnem muzeju, zbranim kapitalu in določenem svetu za to mi je poročal na moje zanimanje o tej stvari še lansko leto, ko se je pričela graditi Moderna galerija ob Bleiweisovi cesti. Mladeniško čil za vse dogodke iz obrtniškega življenja in pokretov je stalno sledil tudi v zadnjem času posebno vprašanju ustvaritve Obrtne zbornice, katere potrebno dejstvo je tudi sam uvidel ter sem v zvezi s tem dobil od njega marsikatero dragocene podatke.

Odličnemu obrtniškemu tovarišu in borcu za obrtniške ideale, bomo ohranili časten spomin, saj je ves organiziran obrtniški pokret slovenskih obrtnikov tesno povezan z imenom Engelberta Franchettija, kateremu se tudi naše glasilo oddoljuje za vse njegove življenjske napore dvigniti obrtniški stan. M. I.

Tiskali J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Priznani elektromotorji „Marelli“

so danes konkurenčni vsem ostalim motorjem. Pred nakupom se izvolite informirati za ceno od tvrdke

Ivan Mihelčič

elektrotehnično podjetje

Ljubljana, Borštnikov trg št. 1. Telefon št. 27-04

OBRTNIKI

prepričajte se pred Vašim nakupom za vse vrste pohištvenega in stavbnega okovja, kakor tudi za vse splošno orodje, ker le tako se boste sami prepričali, daste zares najceneje kupili v

novootvorjeni železnini Sekavčnik Filip

Ljubljana, Cesta 29. oktobra
(Rimska cesta) št. 19